

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПСИХОЛОГІЯ ДИТЯЧА
Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
1-й семестр, 2024 рік вступу
денна форма навчання

Галузь знань
01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність
012 «Дошкільна освіта»
Освітній рівень
бакалавр

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра дошкільної освіти Викладач: Гальченко Вікторія Миколаївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://kdo.pf.udu.edu.ua/ E-mail: v.m.halchenko@pnu.edu.ua	
I. Основна мета/цілі навчання	надання студентам необхідних теоретичних знань та практичних умінь з дитячої психології з подальшим використанням набутих знань та умінь на практиці у процесі взаємодії з дітьми на основі врахування їхніх вікових та індивідуально-психологічних особливостей, розвитку творчого потенціалу, як власного, так і дитячого.	
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна обов'язкова Цикл загальної підготовки Шифр у навчальному плані: ПП2.01	
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	9 кредитів
	Загальна кількість годин	270
	Лекційні заняття	52
	Семінарські/практичні заняття	50
	Самостійна робота	168
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Загальні засади дитячої психології. Психічний розвиток дитини раннього та дошкільного віку в різних видах діяльності. Тема 1.1 Предмет та основні поняття дитячої психології. Короткий огляд історії та сучасного стану дитячої	

психології.

Тема 1.2 Принципи і методи дитячої психології.

Тема 1.3 Періодизація та основні детермінанти психічного розвитку дитини.

Тема 1.4 Особливості розвитку спілкування дитини з дорослими та ровесниками у дошкільному віці.

Тема 1.5 Психологічні особливості побутової діяльності в ранньому та дошкільному віці.

Тема 1.6 Психологічні особливості ігрової діяльності в дошкільному віці.

Тема 1.7 Характеристика образотворчої та конструктивної діяльності дошкільників.

Змістовий модуль 2. Особливості розвитку психічних процесів дитини дошкільного віку та формування особистості дошкільника.

Тема 2.1 Розвиток сенсорно-перцептивної сфери дітей дошкільного віку.

Тема 2.2 Розвиток пам'яті дошкільників.

Тема 2.3 Розвиток мислення дитини від народження до 7 років.

Тема 2.4 Розвиток уяви дітей дошкільного віку

Тема 2.5 Становлення самосвідомості дошкільника.

Тема 2.6 Темперамент та характер у дошкільному віці.

Тема 2.7 Розвиток здібностей дошкільників.

Тема 2.8 Психологічна готовність дитини до системного навчання в школі.

Змістовий модуль 3. Теоретичні засади розвитку творчої особистості дитини дошкільного віку.

Тема 3.1 Теоретичні підходи до проблеми творчості у психології.

Тема 3.2 Види творчості.

Тема 3.3 Психологічні особливості творчої особистості дитини. Творча унікальність і обдарованість.

Тема 3.4 Методи дослідження й стимулювання дитячої творчості.

Тема 3.5. Особливості прояву винахідливості дошкільників.

Тема 3.6. Методи розвитку винахідливості дошкільників.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle:<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=3514>

V. Результати навчання

ПРН 01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН 11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН 16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН 17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно-і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН 18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання пресрелізів, есе), оформлення документів, тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	екзамен у 2 семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Якщо навчальна дисципліна завершується екзаменом, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати впродовж семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.

До початку залікової сесії екзаменаційної сесії (якщо вивчення навчальної дисципліни завершується екзаменом) здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;

акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щосередини після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може впродовж двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 3 бали;
- 3) творчі роботи – 5 балів;
- 4) оформлення документів – 2 бали;
- 5) тренувальні онлайн-тести – 2 бали;
- 6) тестові модульні контрольні роботи – 7 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=3514>

1. Андросович К.А., Гальченко В.М. Розвиток соціальної винахідливості як чинник позитивного ставлення дошкільників до життя. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. №3(94) /ІІІ квартал/ 2024. С. 44-48. [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-44-48](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-44-48)
2. Гальченко В.М. *Психологія дитячої творчості*. Навчальний посібник. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова,

2016. 132 с.

3. Дуткевич Т.В. *Дитяча психологія: навч. посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
4. Дуткевич Т.В. *Дитяча розвивально-корекційна психологія*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
5. Дуткевич Т.В. *Дошкільна психологія: навч. посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
6. Костик Л.Б. *Вікова психологія (курс лекцій для студентів зі спеціальності «Дошкільна освіта»): навч. посібник*. Чернівці, 2018. 116 с.
7. Олійник М.І., Журат Ю.В., Фесун Г.С. *Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник*. Чернівці: Родовід, 2019. 176 с.
8. Павелків Р. В., *Дитяча психологія: підручник, 2-ге видання*. Київ: Кондор, 2015. 464 с.
9. Поліщук В.М. *Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник. 4-те вид.* Суми: Університетська книга, 2019. 352 с.
10. Савчин М. В. *Вікова психологія : навч. посіб. 3-тє вид, перероб., допов.* Київ : Академія, 2017. 366 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

